

NAROČNINA
 Celoletna .....\$2.—
 Polletna \$1.25
 Chicago celo leto \$2.50
 Inozemstvo \$3.00

SUBSCRIPTION
 One Year \$2.00
 Half Year \$1.25
 Chicago one Year \$2.50
 Europe \$3.00

PISARNA
 1849 W. 22nd St.
 Chicago, Ill.
 Telephone: Canal 98.

LIST ZA SLOVENSKI NAROD + GESLO + ZA RESNICO IN PRAVICO

Sloga jači

Nesloga tlači

Naslikal
 J. J. JERICH

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 11, 1919, AT POST OFFICE AT CHICAGO ILLINOIS, UNDER THE ACT OF MARCH 3rd 1879.

VOLUME VI. LETO SREDA 1. DECEMBRA 1920. ŠTEV. (NO.) 67.

Published and distributed under permit (No. 320) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Ill. — By the Order of the President A. S. Burlison, Postmaster General.

TEDENSKI POLITIČNI PREGLED

DR. TRUMBIČ ODSTOPILO.

Nenadoma so prišle vesti, da je zloglasni izdajalec slovenske zemlje, minister Trumbič, odstopil od ministerstva. — Kdo bi si bil mislil, da bo mož, ki je tako navdušeno in tako nevstrašno deloval za jugoslovansko svobodo čeli čas vojske kot predsednik jugoslovanskega londonskega odbora, tako nesrečno končal in šel v "penzijo" s toliko sramoto na svojem imenu?

Le zakaj ni ta mož prej odstopil, preden je podpisal ono nesrečno pogodbo z Italijo, s katero je prodal poltvico slovenske zemlje Italijanom, ne da bi imel sploh pravico do te prodaje.

Kako navdušeno je ta mož zagovarjal naše zahteve po vsem Primorju v Londonu! Kako je dokazoval v Londonu in Parizu, da je zemlja slovenska, da imamo Slovenci edino pravico do nje, kako velikanska krivica, da se nam bi zgodila, ako bi Italija dobila to ozemlje. Nazadnje je pa ta mož v "to velikansko krivico" sam privolil in jo podpisal z lastnoročnim podpisom. Ko bi bil on kaj moža, bi bil raje rekel: "Raje smrt, kakor tako sramotno zatajenje lastnih načel in principov". Ko bi bil to mož, bi vsaj ne bil podpisal pogodbe. Tako bi bila ostala nam Slovincem vedno možnost, da zahtevamo nazaj, kar nam je ukradeno.

Toda Trumbič ni več minister. Od stopil je. Ali seboj pa nese sramoto izdajalca slovenskega naroda in kletve celega naroda gre za njim. Večna mu sramota!

MRS. MCSWINEY GRE V AMERIKO.

Te dni se je odpeljala v Ameriko Mrs. McSwiney, da bo pričala pred "Stočlanski odborom" v Washingtonu o razmerah na Irskem.

WILSON OKRCAL ANGLIJO.

Anglija grabi in grabi, kolikor in kjer se da. Tu v Ameriki je povzročila nasprotstva glede lige narodov, da se preklama ali je pika v tej ligi na pravem mestu ali ni ali je na vsakem i pika če je vsak "t" prečrtan. Mej tem pa hiti ta nenasitni krivosede zadirati svoje želo, kjer je le še kapljica kake krvi v obliki kakega dobička. Tako je Anglija sedaj hotela pograbititi vse petrolejeve vrelce po zasedenih deželah Male Azije. Wilson se je zato oglasil in nakrcal Anglijo po prstih.

RAZBURJENJE PROTI ANGLIJI.

V New Yorku je bila v katedrali sveta maša zadušnica za rajnikim županom mučenikom McSwineyem. Veliko tisoč broječa množica Ircev se je zbrala pri tej sveti maši. Takoj poleg katedrale je neki milijo-

narski klub. Iz tega kluba je visela tudi angleška zastava. Po maši je množica zagledala to zastavo in je naskočila palačo. Začelo se je razburjenje in množica je zahtevala, naj se zastava odstrani. Le s težavo je policija pomirila razdraženo množico. — Takoj na to je pa najela Anglija nekaj "katolikov", ki so poslali nadškofu protest proti katoliškemu nastopom; češ da protestirajo proti vmešavanju vere v politiko. — Seveda se nadškof ne bo zmenil za taka-le najeta in plačana pisma.

BOJ ZA PROHIBICIJO.

Sedaj, ko so volitve minile, sedaj se je pa že pokazalo, kako bo izgledala ameriška politika glede prohibicije. Nekateri so celo obetali, da bo prohibicija odpravljena, kakor hitro bo republikanska stranka zmagala. Sedaj se je pa pokazalo, da se resno namerava izvesti prohibicijsko postavo. Tako so te dni v Chicagu obvestili 72 saloonov, da jih bodo zaprli, kakor hitro bodo prodali samo še eno kapljico alkohola. Časa se jim je dalo deset dni. Sedaj bodo v kratkem nastopili dalje. Kakor vsa znamenja kažejo, bodo vladni organi nastopali počasi toda gotovo, da preveč razburjenja ne zbude.

Toliko je gotovo, da je doma kuhano "pivo" za sedaj še dovoljeno in ne proti postavi. "Chicago Daily News" je še celo prinesla uvodnik, v katerem zagovarja "domače pivo" kot najboljši način, da se omeji pijančevanje. Pivo je gotovo še najbolj nedolžno, ko bi se le žganje tudi ne kuhalo. Vendar se namerava predložiti spolnjenje Volsteadove postave vtoliko, da se prepove prodajati "malc" drugemu kakor samo pekom.

IRSKO VPRAŠANJE.

Irsko vprašanje je danes na dnevnem redu. Vse časopise sveta je danes polno samo poročil iz Irske in Anglije. Občudovati mora celi svet, prijatelji in sovražniki, možato odločnost tega naroda, s katero se bori za svojo neodvisnost. Toda bolj ko ta narod odločno nastopa za svoje spavice, s toliko večjo krutostjo in z večjo brutalnostjo nastopa njegov tiran, Anglija, da ga za vedno strla in ga prisila pod svojo oblast, da bi ga še nadalje izmzgavala in izsesavala.

Te dni se vrši v Washingtonu preiskava. Posebni odbor tako zvani

NAROČNIKOM MOHORJEVIH KNJIG.

—Naznanjamo, da prejmemo v nekaj dneh iz stare domovine "Mohorjeve knjige." — Vsi, ki si žele Mohorjevih knjig, naj iste takoj naroče pri našem upravništvu.

Cena \$2.20

"Stočlanski odbor" najuglednejših ameriških meščanov se je sešel, da zaslišuje razne priče, ki so prišle iz Irske o krivicah, katere trpi Irski narod in o brutalnostih, s katerimi ga skuša Anglija uničiti. Povabili so tudi tajnika za Irsko, toda s tem so ga razdražili in odgovoril je, da tuja država nima nobene pravice vmešavati se v notranje zadeve Anglije. Vendar pa gre preiskava dalje.

Na Irskem se pa dalje vrši boj. Anglija dalje mori in požiga. Zadnje dni so začeli boj že tudi v Britanski sami. V Liverpoolu samem je bilo že veliko požarov, katere, pravijo, so povzročili Sinn Feinerji.

Kot velika senzacija se je pretekli teden raznesla vest, da namerava predsednik Wilson priznati irsko neodvisnost. Predsednik irske republike, De Valera je namreč izročil Wilsonu pismo prošnje, da bi priznal neodvisnost Irske in sedanje republikansko vlado kot pravo vlado te republike. Wilson je pa poslal to prošnjo državnemu tajniku Colby-u, kar pomenja, da je vzel to prošnjo na znanje in da se bo najbrž izrazil v najbližji prihodnosti, kako stališče zavzema glede celega irskega vprašanja. Takoj so začele krožiti po listih govornice, da je Wilson odločen priznati Irsko. Zadnja poročila pa pravijo, da neres. Toliko pa je baje res, da se bo izrazil, pa naj že bo to za ali proti.

GRŠKA.

Venezelos, diktator Grške, je pogorel pri volitvah na celi črti. Narod je glasoval proti njegovi stranki in za stranko bivšega kralja Konstantina, ki pride na ta način zopet nazaj na Grško.

To je že drugi narod, ki je pokazal pri volitvah svojo nezadovoljnost nad voditelji narodov, ki so vodili narode skozi to krizo po svetovni vojski.

Da, samo eno napako so prav za prav naredili vsi ti možje v Parizu pri mirovni konferenci z Wilsonom vred: da se niso držali tega, kar jim je pridobilo zmago, namreč 14 točk Wilsonovega programa pred zmago.

Wilson se je dal preslepiti v Parizu, da ni najprej in pred vsem zahteval od zaveznikov popolnega priznanja vseh teh točk kot podlago

IZŠEL JE!

"Koledar Ave Maria za leto 1921.: te dni smo ga začeli razpošiljati. Dobili ga bodo najprej zastopniki, katere lepo prosimo, da ga takoj razdele med one, ki so si ga pri njih naročili.

Cena 50c.

vsega pogajanja in vsega miru. Od tod sedaj nezadovoljnost vseh narodov, od tod vse te homatije. In to bo pozročilo v kratkem času novo svetovno vojsko, proti kateri bo sedanja samo senca.

Posebno Balkan jim bo dal zopet po grbi. Grška, kakor je danes, je nov dokaz tega. Gospodje se igrajo z ognjem, pa se bodo opekli.

Nas kot katolike sedaj samo to veseli, da niso na ta mirovna pogajanja povabili tudi svetega Očeta. Ko bi ga bili, bi bil on seveda ne mogel na vse to pritrčiti in tako bi bi bili dolžili njega, da je vsega on kriv. Tako so pa ti veliki "modrijani" zaupali na svojo veliko modrost — ki se je pa skazala kot strašna prismojenost in omejenost, da jih je lahko sram.

Zadnji nevedni gorski kmet bi s svojo pošteno pametjo bolje uredil vse to, kot pa ti modrijani s svojo nepošteno modrostjo.

NE PREZRITE! POSEBNO! IZREDNA PRILIKA!

Vse cenjene naročnike, v prvi vrsti vse primorske Slovence, opozarjamo, da izide prihodnji teden žalna izdaja "Edinosti", ki bo prinesla veliko gradiva o naši izgubljeni Primorski. Hitro naročite to številko v več izvodih, da jo boste poslali svojim sorodnikom in znancem v staro domovino. Stem jim boste storili veliko uslugo, ker doma ne dobijo izlepa kaj takega v roke!

IZ KATOLIŠKEGA SVETA.

Na angleškem katoliškem shodu v Liverpool-u se je poudarjalo, kakor piše "Schweizerische Kirchenzeitung", da je vojska potisnila sedaj versko vprašanje zlasti na Angleškem močno v ospredje. Marsikje imajo tako vpeljana, da nastopijo spretni lajki na javnih prostorih, cestah, v parkih kot zagovorniki katoliške resnice. V Londonu in drugod imajo posebne šole, rekel bi misijonske šole, kjer se vežba več kot 300 gospodov in dam za take javne nastope v verskih zadevah. — In uspeh? Gotovo je, da jih je več desetisoč, ki teden za tednom poslušajo katoliška predavanja, ko bi se drugače s katoliškimi vprašanji gotovo ne pečali. Po katoliških cerkvah se vidi sedaj mnogo nekatolijanov; številko konvertitov se množi. Samo v dveh škofijah je bilo preteklo leto okrog 7000 konvertitov. Več odličnih mož je prestopilo na tihem v katoliško cerkev. Prvi tajnik "Zveze narodov" v Genfu ni framason, kot se je prvotno trdilo, marveč je konvertit, ki točno izvršuje svoje verstvene dolžnosti. —

Krščanska šola in država. — Dne 10. oktobra o priliki letnega zborovana evangelskega šol. društva, je imel v Bernu dr. H. Durrenmatt govor o krščanski šoli. Dokazoval je kot fundamentalno načelo resnico, da država nima monopola vzgoje, marveč da gre v prvi vrsti ta pravica staršem. Država te pravice ne (Dalje na 3. strani).

Spomnite se svojih domačih!

Božični čas je tisti čas, ko se vsakdo spomni na svoj rojstni kraj, na svoje sorodnike. Zato bo prav, da se jih spomnimo tudi letošnji Božič, jim pošljemo kaj za praznike in jim olajšamo njih bedo.

V takih slučajih pa si zapomnite, da Vam nihče ne bo poslal denarja v stari kraj ceneje, kakor mi, Mi Vam računamo cene istega dne, ko prejmemo Vaš denar.

Sedanje cene za pošiljanje denarja v Jugoslavijo in zasedeno ozemlje so:

300 kron	..... \$ 3.00	50 lir	..... \$ 2.42
400 "	..... 4.02	100 "	..... 4.84
500 "	..... 5.04	200 "	..... 9.20
600 "	..... 6.05	300 "	..... 13.55
700 "	..... 7.01	400 "	..... 17.90
800 "	..... 8.08	500 "	..... 22.75
900 "	..... 9.02	600 "	..... 27.35
1000 "	..... 9.80	700 "	..... 31.65
5000 "	..... 48.50	800 "	..... 36.38
10000 "	..... 95.00	900 "	..... 41.15
		1000 "	..... 45.50

Vsa pisma naslavljajte na: ..

EDINOST

1849 West 22nd Street Chicago, Ill.

Novice iz Jugoslavije.

Prekmurske razmere. — V Prekmurju postajajo razmere na kmetih vsak dan slabše. Posebno v severnem kotu Prekmurja postaja ljudstvo vedno bolj nezadovoljno. Prodati namreč ne morejo ničesar: ne živine in ne drugih poljskih pridelkov, kajti kupci hočejo imeti od kmeta takorekoč vse zastonj. In ti kupci so večinoma Judje. Pošteni domačin Prekmurec namreč ne dobi zlahka dovoljenja za nakupovanje živine, ker nima toliko denarja, da bi pošteno nasipal denarja uradnikom, ki imajo s tem opraviti v Murski Soboti. Za eno tele n. pr. kmet ne dobi toliko da bi si kupil klobuk. Živino kupujejo le po 4 do 5 K. V gostilnah pa prodajajo meso po 40 K. Na ta način so ljudje prisiljeni hoditi v Nemško Avstrijo po blago in svoje prodajne reči tja spravljati. Seveda če pa hočeš kaj čez mejo spraviti ti vzame finančna ali vojaška straža. Isto blago se pa potem po gotovih ljudeh pošilja v Avstrijo, denar pa izgine Bog ve komu v žep. In to, kar si priineseš iz Avstrije, se ti pobere, če masno ne podkupiš. Ljudi se pretepa brez vzroka. — Murska Sobota je sedaj popolnoma drugačna, kot je bila prej. Če si lansko leto prišel na kakšen urad, so bili vsi prijazni in postrežljivi kot največji prijatelj, zdaj pa imajo nekateri ljudi naravnost za norca. Prigodilo se je, da so prišli ljudje po pet ur daleč po neko dovoljenje. — Uradnik jim reče, da sedaj nima časa, a naj pridejo čez dva dni. Za dva dni so zopet prišli, pa jim je rekel ravno isto in to se je še parkrat ponavljalo, dokler mu napolnili žepov, takrat je pa imel čas. To se dela z ljudmi, ki so tako oddaljeni in ki nimajo doma niti pol ure časa. Če greš vpra-

šat za kak svet, ti pa za par besed zaračuni 50 K. Pozivljemo zato odločeno oblast, da razmere z energično roko izboljša.

Nove poštne znamke. — Jugoslovenska vlada je naročila v Ameriki nove poštne znamke. Poslala je v Ameriko komisijo, da nadzoruje izdelovanje. Vsak član te komisije bo dobival 2000 K na dan. Sami nepotrebni stroški.

Nesrečna jablana. — V ponedeljek, dne 25. okt. je šel 27letni mladenič Andrej Merkužič iz Škocijana obirati pozna jabolka k svojima dvema tetama na Studenec. Ko hoče obrati jabolka na debeli in še na videz zdravi veji blizu vrha visoke jablane, se mu ota veja zlomi in siromak strmoglavi z vejo vred na tla, kjer obleži nezavesten. Teta, ki je spodaj pobirala jabolka, je brž poklicala ljudi, da so nesrečnega Andrejca rešili izpod vej in ga prinesli v hišo. Iz ust in iz nosa se mu je vtila kri in nič več ni prišel k zavesti. Tudi zdravniška pomoč je bila brezuspešna. Drugi dan je umrl, potem ko so ga prevedeli. — Rajni Andrejček je bil dvakrat vjet v vojski, prvič na Ruskem, drugič na Koroškem. Obakrat se mu je posrečilo uiti. Iz tolikih nevarnosti ga je Bog rešil, doma ga je pa nenadoma doletela tako nesrečna smrt. Bil je veren, blag, tih in zgladen mladenič. Lahka mu zemljica!

Sleparstva Koroških Nemcev. — Ob priliki ljudskega glasovanja na Koroškem so Nemci sleparili kar na debelo. Goljufali so na dvojno, kupovali so glasove z blagom in z dobrim denarjem, kupovali so pa tudi glasove s ponarejenimi bankovci. V soboto pred glasovanjem so se

razlili po Koroški razni nemškutarski sleparji in plačevali so za glasove kar po tisočakah. V nedeljo je šel volilec na voliše, ni torej imel toliko časa, da bi bil šel v Celovec ali v Beljak menjat prislužene tisočake. V prijetni nadi, da bo prejel za glasovanje za Nemško Avstrijo lepe tisočake, je šel z veseljem v ponedeljek v Celovec ali pa v Beljak. Toda vračal se je popolnoma potr in neprijetno razočaran. Nikjer mu niso hoteli zamenjati teh bankovcev, ker so bili vsi ponarejeni. Ni nam torej treba imeti nobenega pomilovanja za tiste zaslepljene, kateri so za ponarejene Judeževke bankovce izdali in prodali svojo domovino!

Naseljevanje v južni Srbiji. — Po naredbi o naseljevanju v južni Srbiji bodo naseljenci, ki bodo dobili zemljo v obdelovanje, postali lastniki te zemlje v roku 10 let, ako jo bodo vestno obdelovali. Njihovi nasledniki bodo imeli iste pravice in dolžnosti.

Popravljeni vagoni. — Prve pošiljatve jugoslovenskih vagonov, ki so bile poslane na Ogrsko zaradi popravil, prihajajo sedaj nazaj popravljeni. Razen teh dobiva Jugoslavija že tudi nove vagone. Okoli 150 popravljenih vagonov so izročili prometu v Banatu.

Nemčija kupuje žito v Jugoslaviji. V Nemčiji se pojavlja veliko pomanjkanje žita, tako, da se bo moralo do prihodnje žetve uvoziti vsaj dva milijona ton žita. Trgovci iz Nemčije so zadnji čas začeli kupovati žito tudi v Jugoslaviji, zlasti na banatskih tržiščih.

ZAKAJ TRPETI?
Revmatične, nevralgične in bolečine v mišicah so hitro odpravljene s primerno uporabo
PAIN-EXPELLERJA
Tvorniška znamka reg. v pat. ur. Zdr. dr.
Glejte, da dobite prístnega — slavnega že več kot 50 let.
Zahtevajte SIDRO tvorniško znamko.

SLAVNEMU OBČINSTVU naznanjam, da popravljam in napeljujem vedne in plinove cevi, kakor tudi izvršujem vsa dela, ki spadajo v plumbarsko stroko. — Pred vsem si zapomnite, da jaz izvršujem vsa dela najboljšee in za najnižjo ceno. Nadar potrebujete naše pomoči, pokličite nas po telefonu, ali pa če pridete osebeno na:
JAMES A. JANDOS,
2042 W. 22nd St, near Hoyne Ave., Chicago. Ill.
Tel.: Canal 4108

POLITIČNI PREGLED.
(Nadaljevanje 1. strani.)
sme nikakor ovirati. Ker v Švici po dosedanji ustavi privatne šole niso zajamčene, ampak zveza plačuje samo javne, državne šole, se torej vsiljujejo krščanskemu ljudstvu šole, ki so po svojem bistvu brezverstvene in ki končno pripravljajo pot boljsevizmu. Govornik se je skliceval na pastirsko pismo črškega škofa, ki v imenu katoličanov kar najodločneje poučarja zahtevo po krščanski šoli. Isto stališče zavzema z vso oostrostjo tudi katoliško šolsko društvo v Švici. — Tako je v Švici celotno krščansko prebivalstvo obeh konfesij složno stopilo v boj za krščansko šolo.

SLOVAŠKI JEZIK V LITURGIJI.
Na Češkem se mašuje sedaj v treh jezikih. Sveta stolica je namreč dovolila, da se sme v zgodovinskih cerkvah, ki so znamenite v slovanski zgodovini, maševati v staro slovenskem jeziku. Da še več. Tako je dal praškemu nadškofu dovoljenje, da sme dovoliti, da se mašuje tudi v češkem jeziku po vseh cerkvah, kjer to ljudstvo zahteva. Tako se sedaj mašuje v staroslovenskem jeziku v Šmavsu v Pragi, v Višehradu, Velehradu, to je na grobu svetega Metoda in v nadškofovi kapeli. V veliko cerkvah se pa že poje sveta maša v češkem jeziku.

Slavnemu občinstvu priporočam, svojo dobro trgovino s železnarjijo. V zalogi imam najboljše peči, katere se greje z oljem, plinom in tudi take za premog. V zalogi imam tudi raznovrstno orodje za vse rokodelske stroke. — Kadar potrebujete kaj takega, pridite k meni in boste najboljše postreženi.
F. M. NILLES,
1842 W. 22nd St., Chicago,

SLOVENCEM V CHICAGO IN OKOLICI
— Naznanjam da izvršujem vsakovrstne najboljše obleke in površne suknje natančno po meri.
Iz starega novo! Obnošenih oblek ne mečite proč prinesite jih meni da jih Vam očistim in pogladim in imeli boste novo opravo.
Kadar potrebujete kakih srajc, spodnje obleke, ovratnikov, itd., vse to dobite pri meni po najnižji ceni.
Vsa dela pri meni izvršena so jamčena!
JOHN FABJAN
Slovenski krojač
1932 W. 22nd ST. CHICAGO, ILL.

Severova zdravila vzdržujejo zdravje v družinah.
Novi Severov Almanah za leto 1921 je izšel. Dobite ga pri svojem lekarju. Ne stane nič. Če ga ne dobite, nam pišite in priložite za 2c poštno znamko.
Varujte svoje otroke pred vznamirajočim zimskim kašljem, ki jih vodi v hišo vedno
SEVERA'S Cough Balsam
(preje Severov Balsam za pljuča). Povzroči naglo odpuščanje, dela dihanje lažje in naravno in prepreči razvoj komplikacij. V dveh mernih, 30c in 50c.
Navadni kašelj, ki ni takoj ustavljen, lahko povzroči resne bolezni, toda
SEVERA'S COLD AND GRIP TABLETS
(Severovi Tableti proti prehladu in gripji) so zanesljivi za odpuščanje pri prehladu v kratkem času, odpravljajo resne posledice in preprečijo gripo ali influenco. Po vseh lekarnah. Cena 30c.
W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

TRINERJEV STENSKI KOLENDAR 1921
je ja^{ko} izviren in zanimiv.
Trinerjev stenski kalendar prinese vedno kaj novega v Vašo hišo. Letos bo članek "Duh obnovitve" vodil Vašo pozornost od splošnega razdejavanja svetovne vojske k obnovenim delavnosti in vseh strokah obrti in trgovine. Ideja je strodna s Triner's Bitter Wine, ki vedno pomaga obnoviti Vaše zdravje, če imate slab tek, ali če trpite vsled zaprtja ali katerekoli žledodne bolezni. Nadalje Vam bo 15 zemljevidov evropskih dežel kazalo veliko spremembo, povzročeno vsled svetovne vojke, in nove meje Italije, Jugoslavije, Čehoslovaške, Poljske, Ukrajine, Litavske, Rumunije, Nemške i. t. d. Lepota umetnosti in stvarna korist sta tukaj na čudovit način združeni. Pošljite 15 centov za poštino. — Joseph Triner Company, 1333 - 1345 So. Ashland Ave., Chicago, Ill. (Adv.)

Molitvenik za amerikske Slovence. Spisal Rev. Kazimir Zakrajšek \$1.00
Večna Molitev pred Jezusom v Zakramentu ljubezni...\$2.00
Kruh Življenja. Štirideset različnih obhajilnih molitev...\$2.00
Bodi moj naslednik! \$2.00
Nazaret, molitvena knjiga v češčenje svete Družine...\$2.00
Hvala Božja \$1.50
Naročnina in pisma pošiljajte na:
SLOVENIAN FRANCISCAN PRESS
1849 West 22nd Street Chicago, Illinois

PODPIRAJTE MOŽA, KI VAS PODPIRA.
FRANK SUHADOLNIK
veliko stori za "Ave Maria" in "Edinost," zato ker je navdušen za katoiški tisk.
On je zastopnik za ta dva lista.
Rojaki, ali ne mislite, da tak mož zasluži, da kupujete pri njem on ima **VELIKO ZALOGO OBUVAL.**
Ljubeznjiva in točna postrežba
6107 St. Clair Ave. CLEVELAND, OHIO.

JAVNA ZAHVALA! Cenjeni g. J. Wahčić: — Jaz sem rabila Vašo hvale vredno ALPENTINKTURO za lase za katero se Vam najlepše zahvalim, lasje so mi takoj prenehali spadati in so mi gosti dolgi in krasno narastli, želim Vas priporočati vsakemu, kateri bo v taki potrebi ko sem bila jaz, da nisem rabila Vaše tinkture bi vse lase zgubila, zatoraj se Vam še enkrat lepo zahvalim, Vaša rojakinja.
Mrs. Anna Beketich, 314 Second Ave. Johnstown, Pa. Alpenpomada za moške brke in brado. Bruslaintinktura za sive lase od katere postanejo moškimi in ženski nam popolnoma naradni lasje kakoršne ste v mladosti imeli. Wahčić Fluid ozdravi vsaki najstariji Revmatizem, kostobol, lokan, nogah ali križicah se ozdravi v 5-tih dneh popolnoma. Rane, opekline, hule, turve, kraste, grinte in lišaje, potne noge, kurje očesa, bradovice, debelo kožo na nogah in ozeblino, vse tej bolezni se v 3 dneh popolnoma ozdravi.
Pišite takoj po cenik in krasni žepni KOLEDAR za leto 1920 pošljem popolnoma zastonj.
JAKOB WAHCIC
6702 Bonna Ave N. E. Cleveland. O.

Pripravite se za neodvisnost
Začnite se sedaj pripravljati na denarno neodvisnost s tem, da začnete vlagati v hranilni odelek v Kasper State Bank.
Čim prej začnete, prej se vam bodo pokazale lepe prilžnosti in vspeh. Ko boste imeli denar na banki, boste čutili v sebi moč za napredek in postali boste samozavedni.
Conservativna in varna banka. Ima vse bančne zmožnosti. Bančna moč nad dvanajst milijonov dolarjev.
KASPAR STATE BANK
BLUE ISLAND AVE., CORNER 19th STREET
Varna banka, kamor nalagate svoj denar.
Da ugodimo onim, ko ne morejo priti med deveto uro zjutraj in do petih zvečer, zato bo ta banka odprta ob ponedelkih in sobotah do pol devetih zvečer.

KRIŽARJI.

Zgodovinski roman v štirih delih.

Spisal: H. Sienkiewicz.

Poslov.: Podravski.

(Dalje.)

"Dokler še nisi imel brk pod nosom, sem ti svetoval, — sedaj pa naj bo po tvojem. Ako se zanašala samo na svoj razum, pa pojdi."

Zbišek se jako začudi ter sede na postelji.

"Čemu naj bi ti nasprotoval? Meni je res jako žal na našim rodom, ki bi poginil ob enem s teboj. Toda tudi za to se dobi pomoč."

"Kaka pomoč?" vpraša Zbišek nemirno.

"Kaka? Nu, treba je priznati, da sem jaz že v letih, vsekako pa sem še dovolj trden. Res Jagjenki bi bilo primerno, da dobi mladega človeka, ker pa sem bil jaz prijatelj njenemu očetu... kdo ve..."

"Vi ste bili prijatelj njenemu očetu", odvrne Zbišek, "a vi me nikdar niste prav ljublili... nikdar, ničdar..."

In umolknil je, ker se mu je jela brada tresti.

"Kaj mi je početi, ako le hočeš poginiti?"

"Prav. Delajte, kar hočete — jaz pa še danes odidem na tuje".

"Bedast si", ponovi Matija.

In znovic zapusti sobo ter gre nadzorovat ljudi, ki mu jih je Jagjenka iz Zgorelic in Močidola posodila, da mu pomagajo kopati nasip, ki bi imel obkoljevati novo graščino. XXII.

Zbišek seveda ni izvršil svoje groznje ter ni odpotoval, pač pa se mu je po preteku dveh daljših tednov popolnoma vrnilo zdravje, da ni mogel več ležati v postelji. Matija mu je rekel, da mora sedaj iti v Zgorelice in zahvaliti Jagjenko za vse, kar je storila zanj. Nekega dne, ko se je okopal v kopelji, je sklenil, da odrine brez odloga. V ta namen zapove, naj mu prinesejo iz škrinje najboljšo obleko, katero je imel le poredkoma na sebi, ter

je jel devati v red svoje lase. To pa ni bil posebno lahek posel, kajti Zbišek je imel bujne lase, ki so se mu nalik grivi vsipavali na ramenoma. Vitezi so v istem času nosili lase, zvezane s trakom in naperjene kvišku, kar je bilo jako primerno na vojni, ker jih je več ali manj tlačila čelada; kadar pa so šli na kako veselico ali gostijo, so si namazali lase z duhtečo mastjo ter si jih gladko počesali, da so se držali glave in se lesketali. Tako se je hotel sedaj počesati tudi Zbišek. — Toda dve ženski, poklicani iz družinske sobe, mu nista mogli pomagati, ker nista bili privajeni takemu delu. Bujni in neurejeni lasje se nikakor niso hoteli udati ter so se jezili in silili kvišku, kakor trava na z mahom poraščeni strehi. Tu ni pomagal niti glavnik, niti česalo, ki ga je bil odzvel Zbišek frigijskemu vitezu, da, niti čohalo, po katero je odšla jedna ženska v hlev. Zbišek se je jel že hudovati, med tem pa stopi v sobo Matija z Jagjenko, ki je povsem nepričakovano dospela.

"Hvaljen bodi Jezus Kristus!" je rekla deklica.

"Ne veke vekov!" odvrne Zbišek s presenečenim licem. "O to je čudno! Hotel sem ravnokar oditi v Zgorelice, med tem pa si ti tukaj".

In oči so se mu zalesketale od veselja. Vselej, kadarkoli jo je gledal, mu je bilo v duši tako jasno, kakor bi bil gledal solnčni vshod.

Ali Jagjenka, ki je zagledala osupnjeni ženski s česalom v roki in s čohalom, ležečim na klopi, poleg Zbiška, ter njegove kuštrave lase, se je spustila v smeh.

"Ej, to je slamnata metla! to je slamnata metla!" je zaklicala, kažoč med rdečimi ustnicami svoje bele zobe. "Treba te je postaviti na vrt, ali v konoplje, da ondi strašiš ptice".

On se zamračil ter jej odvrne: "Hotel sem oditi v Zgorelice, toda prav je, da sem ostal doma. V Zgorelicah bi morali jemati ozir na goste, tu pa se mi lahko posmehuješ, kolikor hočeš, kar delaš vedno rada".

"Jaz da to delam rada?" vpraša deklica. "Ej, mogočni Bog! Dospela sem ravnokar, da vaju povabim k večerji; sicer pa se ne smem tebi, marveč tema ženskama, ki si ne znata pomagati, kar bi vendar meni ne delalo nikake preglavice".

"Tudi ti bi ne opravila ničesar".

"Ali kdo pa neki češe Janka?"

"Janko je tvoj brat!" odvrne Zbišek.

"Da!"

Stari in izkušeni Matija sklene, da jima pomaga.

"V hišah", je dejal, "kjer po striži vitezkemu dečku zrastejo lasje, mu jih češe sestra, v odrastlih letih pa češe žena svojega moža. Navada pa je tudi, da vitezu, ki nima niti žene, niti sestre, stori to uslužno plemenitaška deklica, naj bi bila tudi popolnoma tuja".

"Ali je res taka navada?" vpraša Jagjenka ter pobesi oči.

"Ne samo po dvorih, marveč tudi v gradovih in na kraljevem dvoru", odvrne Matija.

Na to se obrne k ženskama in zakliče:

"Ker ne znata nič, odrinita v dru-

žinsko sobo".

"Naj mi prineseta nekoliko tople vode", doda deklica.

Matija odide ob enem z ženskama iz sobe, da pogleda, če prav opraviti, in čez nekaj časa pošlje pogrete vode, katero ženska pusti v sobi. Mlada človeka ostaneta sama v sobi. Jagjenka namoči najpoprej Zbiškove lase ter jih jame gladiti z rokami; ko so se že nekoliko prijeljeli glave, vzame česalo ter sede mladeniču nasproti, da izvrši daljši posel.

In tako sta dolgo sedela, oba jako lepa in močno zaljubljena drug v drugega. Ker sta se čutila v zadregi, sta oba molčala. Jagjenka je česala njegove bujne lase, on pa je čutil bližino njenih kvišku dvignjenih rok ter trepetal od glave do pet, premaguje se z vso močjo svoje volje, da je ni objel okrog pasu ter jo pritisnil na svoje prsi.

V tej tišini, ki ju je obkoljevala je bilo moči slišati njuno urno di-

hanje.
"Morda si bolan?" vpraša deva čez nekaj časa. "Kaj ti je?"
"Ničesar", jej odvrne mladi vitez.
"Ker tako hitro dihaš?"
"Ti tudi tako dihaš?"
In zopet nastane tišina. Jagjenki zarudi lice kakor roža. Čutila je, da Zbišek niti za trenutek ne odtegne oči od nje, in hote zakriti svojo zadrego, ga vpraša znovic:
"Čemu me tako gledaš?"
"Ali ti to ni po godu?"
"Ne to. Marveč te samo vprašam".

"Jagjenka!"

"Kaj hočeš?"
Zbišek si globoko oddahne ter jame gibati ustnice, kakor bi jej hotel nekaj reči, toda očitno ni imel dovolj poguma, zato samo ponovi:
"Jagjenka!"

"Kaj?"

"Jaz se bojim ti reči to..."

"Ne boj se! Jaz sem preprosta deklica ter nisem nikak zmaj".

(Dalje prihodnjič.)

Pozor!
— Kadar potrebujete raznega pohištva, obnite se na mene. V zalogi imam najfineše postelje in modroce, raznovrstne peči za plin, olje in premog. Prodajam tudi vsakovrstno orodje za vse rokodelske stroke. Ravno tako imam v zalogi tudi vse avtomobilske potrebščine, kakor tudi vse potrebne predmete za napeljavo elektrike. Svoje blago razpošiljam po celi Ameriki. Pišite še danes po naš cenik!
A. M. KAPSA
(General Hardware store)
2000 - 2004 Blu Island Ave
Cor. 20th St.
CHICAGO, ILL.

Če ste varčni pri eni stvari zakaj niste pri drugi?
— Slovencem v Chicagi naznanjam, da izvršujem vsa čevljarska dela najboljše in najhitrejše. Sedaj ko je neznosna draginja, si veliko prihranite, če daste svoje čevlje popraviti. Zalegli Vam bodo kot novi, poleg tega pa ostane Vam v žepu nekaj dolarjev. Moje delo je izvršeno z najboljšimi stroji in je nad vse trpežno. — **Poskusite in prepričajte se sami!**
Prodajam tudi trakove za čevlje, kakor tudi razne kreme za čiščenje čevljev.
Za vse se Vam priporočam
J. ADAMS,
1845 W. 22nd St., Chicago.

"KOLENDARJI."
CENJENIM ROJAKOM širom Amerjke naznanjam, da imam v zalogi 8 tisoč velikih stenskih "KOLENDARJEV" za leto 1921, kateri bodo zelo primerni in pravi okrasen za vsako hišo in družino, kakor tudi za poslati jih v staro domovino. Ko sem se nahajal doma v domovini, sem videl v mnogih krajih moje koledarje od lanske pošiljatve. Doma nimajo koledarjev in ako jim pošljete veliki Ameriški stenski koledar, jim s teh naredite veliko veselje. —
Letošnji koledarji so eno izmed najboljših kar sem jih še kdaj imel. Pri tem da so 20 x 28 inčev (palcev) veliki, so iz finega papirja, in imajo še posebej dnevna vremenska poročila, in z besedami označene dneve državnih praznikov in drugih zgodovinsko važnih dnevorov Združenih Držav. Na koledarju je tudi slika starca in starke s pesmico v slovenskem in angleškem jeziku, ki je primerna vsebna in olupšava koledarjem. — Za 25 centov komad pošljem s poštnino vred, bodi si v Ameriki ali v staro domovino.
Pošljite takoj po uzorce in naročite si koledarje v pravem času za v staro domovino. Denar pošljite vselej na:
ANTON GRDINA
1053 E. 62nd St. Cleveland, O.

SREČNE IN VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE
lahko napravite svojem v domovini, ako jim pošljete primerno vsoto denarja, ki naj jim bo v pomoč in podporo za prijaznejše božične praznike. Vsak rojak je dolžan to izvršiti, ker krone so sedaj tako poceni, kot še nikoli prej. Vsakdo jih pošlje lahko točno in hitro po dnevnem kurzu, navadnim ali pa brzojavnim potom, samo obrnite se do naše bančne tvrde:
EMIL KISS
BANKER
133 Second Ave.-New York
ki vam daje dragevolje vsa pojasnita tudi za druge bančne posle in glede pošiljatve denarja v domovino. Če želite dobiti svoje iz domovine, obrnite se na nas. Prodajamo parobrodne vozne listke vseh črt in postrežba je točna, solidna in najcenejša. Bilo za kakoršenkoli popravek v domovini, obrnite se vselej do naše tvrde, ker ona opravlja vse posle hitro in v popolno zadovoljstvo vsakemu, ki se obrne do nas. Vsi nasveti se dajejo brezplačno, hitro in v materinskem jeziku.

Društvo Sv. Frančiška Seraf. K. S. K. Jednote ima svoje seje vsako drugo soboto v mesecu na 2 St. Mark's Place, New York, N. Y. Sprejema člane od 16-50 leta za zavarovalnino \$250.00 \$500.00 in \$1000.00 in bolniško podporo. Zavedni rojaki, pristopite k temu prekoristnemu društvu, ki je eno izmed najagilnejših v New Yorku.

SLOV. KAT. PEVSKO DRUŠTVO "LIRA"
Slov. kat. pevsko društvo Lira, Cleveland, Ohio. — Predsednik: Anton Grdina, 1052 E. 62 St. Podpredsednik in pevodaja: Matej Holmar 1109 Norwood Rd. Tajnik in zapisnikar: Ignacij Zupančič 1173 Norwood Rd.: Blag. Fr. Matjašič, 6515 Edna Ave. Direktor: Antor Hlabše str. Pevske vaje so vsaki tork četrtek in soboto ob pol 8 uri zvečer. Se ja vsaki prvi tork v mesecu.

POZOR! **Božični prazniki so tu!** **POZOR!**
Cenjenim rojakom naznanjamo, da imamo v zalogi krasne "jaslice" in drugovrstne okraske za kinčanje božičnih jaslje.
Nadalje imamo tudi krasne nabožne slike kot jih vidite tu na sliki. Velikost teh slik je 11 x 11. Komad stane 25c.
Poleg teh imamo tudi krasne božične razglednice po 5c. in 10c. komad.
Po vse te stvari pišite na:
"EDINOST"
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Jaslice v velikosti 6 X 7 — 50c.
Jaslice v velikosti 9 X 10 — \$1.00